
*Aprovat en Junta de Facultat el 13 de juliol de 2016
Modificat en Junta de Facultat el 19 de març de 2024*

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL DELS MÀSTERS

DE LA FACULTAT DE LLETRES

Índex

1. Contextualització.....	3
2. Marc conceptual	4
3. Destinataris	5
4. Finalitat i objectius.....	6
5. Continguts	8
6. Metodologia.....	8
7. Seqüència.....	9
8. Recursos humans i responsabilitats.....	9
9. Criteris d'assignació tutor/a-estudiant	11
10. Model organitzatiu	11
11. Reconeixement.....	11
12. Recursos pedagògics i tecnològics.....	11
13. Formació de tutors i tutores	12
14. Serveis relacionats amb l'atenció a l'estudiantat	12
15. Avaluació i rendiment de comptes.....	13
16. Vigència	13

1. Contextualització

En el marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) es manifesta la necessitat de promoure la convergència entre diferents sistemes d'educació superior per a facilitar als titulats i titulades la integració en un mercat laboral sense fronteres i oferir un marc més atractiu per a l'estudiantat de la resta del món (Declaració de Bolonya, 1999).

Aquesta finalitat planteja una realitat universitària caracteritzada per:

- La tendència cap a una creixent mobilitat de l'estudiantat i de les polítiques de participació.
- L'augment de la heterogeneïtat de l'estudiantat.
- L'exigència d'un canvi en el paradigma educatiu, en què l'estudiantat passa a ser el centre del procés d'aprenentatge.
- L'exigència que la universitat doni resposta als nous requeriments professionals (*saber, saber fer, saber estar i ser*).
- L'exigència de sistemes d'orientació, seguiment i avaluació com a elements fonamentals per garantir la qualitat.

Davant d'aquesta realitat, l'orientació esdevé un element clau en el suport a la formació del nostre estudiantat universitari i el seu seguiment proper pot tractar d'evitar, en alguns casos, que abandonin els estudis sense saber-ne el motiu.

El Pla d'Acció Tutorial de màsters de la Facultat de Lletres (en endavant, PAT) se suma, doncs, al conjunt d'estratègies dirigides a millorar els processos d'accés i adaptació dels estudiants, l'orientació durant els estudis i l'ajuda per a la seva integració laboral al finalitzar-los. El sistema d'acció tutorial té com a objectiu millorar l'atenció, en el sentit d'introduir actuacions dirigides vers un tracte o relació més personal i individualitzada. No es tracta només d'una qüestió quantitativa, sinó també qualitativa donada la major heterogeneïtat actual dels i de les estudiants (de les seves particularitats, els seus desitjos i interessos, de les seves expectatives) i la diversitat de la seva procedència (estudis anteriors, itineraris previs, estudis a altres països).

A la Facultat de Lletres (en endavant, FLL) aquesta orientació i seguiment s'interpreta com un acompanyament acadèmic al llarg de tota l'estada de l'estudiantat a la titulació que es matricula.

Per adaptar el PAT a les especificitats del centre, a l'FLL s'ha optat per una doble possibilitat de seguiment del PAT. D'una banda, mitjançant l'assistència de l'estudiantat a les diferents reunions informatives que cada màster organitza. D'altra banda, a través de la relació més personalitzada entre tutor o tutora i estudiant. Totes dues alternatives no són excloents i es poden anar combinant segons les necessitats de l'estudiantat.

2. Marc conceptual

La URV entén que la *tutoria acadèmica* és “un procés de caràcter formatiu, orientador i integral desenvolupat que du a terme el professorat universitari amb la finalitat d’orientar a l’estudiantat en el seu procés formatiu¹”. Aquesta es basa en l’acompanyament de l’estudiantat per part d’un tutor o d’una tutora des de que entren a la universitat fins que estan preparats per incorporar-se al món professional, fonamentalment en aquells moments en els quals ha de prendre decisions. Es diferencia de l’atenció personalitzada de cada matèria pel seu caràcter transversal a les diferents matèries i cursos. Parlem d’e-tutoria, quan la tutoria es desenvolupa i gestiona a través d’entorns virtuals d’aprenentatge.

Les *activitats col·lectives* es diferencien de la tutoria perquè generalment van a càrrec d’agents que no són el tutor o tutora, atesa la naturalesa de la informació.

El PAT defineix les accions que s’han de realitzar per tal de facilitar a l’estudiantat les eines i l’ajuda necessàries perquè puguin assolir amb èxit tant les fites acadèmiques i professionals que planteja la Universitat.

La presència de la tutoria acadèmica a la universitat rau en un intent de donar resposta a les noves necessitats de la institució universitària, de l’estudiantat que hi accedeix i les noves exigències europees i del món laboral:

- Existeix una gran diversitat en quan a la tipologia d’alumnat que accedeix a la Universitat. De manera que caldrà donar resposta a les seves necessitats.
- Desconeixement per part de l’alumne de nou ingrés de la institució, la nova metodologia de treball i l’estructura acadèmica, organitzativa i relacional. Desconeixement fruit d’un canvi, en ocasions desconcertant, en relació als esquemes que els marcaven les pautes en altres nivells educatius.
- Nous plans d’estudi, en els que hi ha un nombre elevat de matèries optatives i que han de permetre definir un itinerari formatiu i clarificar el projecte professional de l’alumne
- Les noves exigències del mercat laboral que fan necessària la formació en competències instrumentals (idiomes, TIC, altres), personals (responsabilitat, empatia, presa de decisions, treball autònom, altres) i socials (treball en equip, habilitats relacionals, altres).
- Canvis ràpids que provoquen certa ambigüitat i incertesa.
- La nova Política Educativa Europea, que sosté la tutoria com un element clau per a la qualitat de les universitats.

En la següent taula, presentem les característiques de la tutoria acadèmica amb l’objectiu d’emmarcar més concretament el concepte:

¹ Article 13 de la [Normativa de Docència de la URV. Curs 2023-24](#)

QUÈ NO ÉS TUTORIA	QUÈ ÉS TUTORIA
Únicament informació.	Orientació, la informació en forma part.
Protecció de l'alumne.	Acompanyament i orientació per aconseguir autonomia de l'alumne
Tenir com a objecte repassar matèries. El/La professor/a tutor/a no és un professor/a particular.	La tutoria pot orientar els processos d'estudi de l'estudiant. El tutor o tutora pot orientar en l'itinerari curricular.
Servei psicològic.	El/La professor/a tutor/a pot orientar en relació al treball de l'estudiant, món laboral i aspectes personals. Cal ser conscient de les pròpies possibilitats com a orientador. Algunes dificultats i problemes són prou complexos per derivar-los a serveis específics.
Responsable dels èxits i fracassos de l'estudiant.	Estratègia per facilitar l'èxit. L'estudiant és responsable del seu propi aprenentatge.

3. Destinataris

La tutoria acadèmica serà d'aplicació als i les estudiants dels màsters coordinats per la Facultat de Lletres.

Tradicionalment, l'orientació es dibuixa a través de tres àmbits: el personal, l'educatiu/acadèmic i el professional. Aquests àmbits faciliten la concreció dels objectius i continguts que donen significat a la tutoria. Al mateix temps, els objectius i continguts s'han d'articular en funció de les característiques de l'estudiantat i els moments pels que aquest passa durant els estudis de màster.

En quant a les fases que l'estudiant passa en el transcurs de la titulació, de manera general definim el perfil de l'estudiantat en funció de si estan a l'inici, el desenvolupament i la finalització d'aquesta. També considerem el moment previ a l'inici (quan encara no ha decidit cursar el màster) i posterior a finalitzar-lo (quan s'incorpora al món laboral).

Sabent que hi ha multitud de variables que determinen les diferències d'un/a estudiant cap a un altre i que cada persona és única, a continuació expliquem aquests 3 grans grups:

- **Estudiants de nou accés.** Caldrà considerar bàsicament dos factors. D'una banda, la via d'accés, atès que aquesta pot condicionar els coneixements previs. D'altra banda, que l'estudiant pot provenir d'un entorn diferent, com universitats

estrangeres i que, per tant, hauran d'adaptar-se al nou entorn universitari. Igualment, caldrà tenir en compte si tenen experiència professional i si tenen la intenció d'especialitzar-se simultaniejant estudis. Tanmateix, cal detectar l'estudiant que du a terme una activitat professional i paral·lelament volen cursar el màster per tal de valorar la possibilitat de cursar-lo de forma parcial. En aquest sentit, caldrà donar una resposta individualitzada i personalitzada a cada estudiant d'acord amb la seva experiència prèvia i els seus objectius acadèmics, personals i professionals.

- **Estudiants que estan desenvolupant el màster.** De manera general, donat que podem trobar molts ritmes d'aprenentatge diferents, es pot diferenciar l'estudiantat que segueix el ritme d'aprenentatge assignat pel pla d'estudis d'altre que no. A través de la tutoria acadèmica es poden detectar possibles dificultats associades al ritme d'aprenentatge o rendiment acadèmic (excés de crèdits matriculats, una planificació no adequada, el desinterès pel contingut de les matèries, les situacions personals o professionals, etc.). Algunes situacions podran detectar-se i afrontar-se des de la tutoria, però per detectar-ne d'altres és possible que sigui necessari donar resposta a través d'activitats formatives o serveis complementaris.
- **Estudiants que estan finalitzant el màster.** En el moment d'acabar els estudis, l'estudiantat ha d'estar preparat per incorporar-se al món laboral i/o continuar amb estudis de doctorat. Tot i que és important que l'orientació laboral no es deixi per a l'últim any d'estudis, caldrà assegurar que l'estudiantat rep una bona informació i orientació professional.

També caldrà considerar **estudiants de mobilitat**. Aquests necessitaran una atenció específica i una organització diferent dels continguts de la tutoria i l'atenció a les seves necessitats es tracten directament amb el coordinador o coordinadora de mobilitat de l'ensenyament corresponent.

En referència a les necessitats de l'estudiantat amb algun tipus de necessitat educativa especial, caldrà analitzar de quina manera es pot donar resposta tot considerant la tutoria com una eina útil. En aquesta línia, la URV posa a disposició l'espai [Atenció a les persones amb diversitat funcional](#) i el [Servei d'Atenció Psicològica a l'Estudiant](#). Les accions específiques es coordinaran amb les unitats de suport corresponents de la Universitat.

4. Finalitat i objectius

La finalitat que es pretén, a través del PAT adaptat al màster corresponent, és facilitar a l'estudiantat totes les eines i ajuda necessària per tal que puguin assolir amb èxit les fites acadèmiques, personals i professionals que els planteja la universitat.

A través del PAT l'estudiant ha de ser capaç de definir i desenvolupar el propi projecte personal i professional que se li planteja a la universitat. Aquesta competència es concreta en els següents resultats d'aprenentatge:

- Identificar i desenvolupar els propis interessos/motivacions acadèmic-professionals.
- Identificar i donar resposta a les necessitats de formació.
- Definir i desenvolupar l'itinerari acadèmic tenint en compte necessitats formatives, interessos i motivacions acadèmic-professionals.
- Desenvolupar recursos i estratègies que li facilitin la transició al món laboral.

Per aquest motiu, els *objectius* del PAT i de la tutoria acadèmica aplicats als estudis de màster són:

- Facilitar la integració de l'estudiantat a l'FLL i a la universitat.
- Acompanyar la tasca diària de l'estudiantat des d'un punt de vista acadèmic.
- Orientar l'estudiantat en la resolució de tots aquells problemes relacionats amb la seva trajectòria acadèmica i amb la seva vida universitària.
- Preveure l'abandonament de l'estudiantat i realitzar accions per evitar o reduir-lo.
- Facilitar la maduració del projecte personal i professional de l'estudiantat.
- Donar a conèixer la importància i les possibilitats de formació contínua.
- Facilitar la transició dels i de les estudiants al món laboral.

ACADÈMIQUES	Prendre de manera autònoma i responsable la decisió de què estudiar i on.
	Participar activament de la tutoria.
	Realitzar la matrícula tenint en compte optativitat, itineraris, temps d'estudi, etc.
	Planificar el seu procés d'aprenentatge.
	Millorar el propi procés d'aprenentatge.
PERSONALS	Adaptar-se a noves situacions.
	Detectar i solucionar els propis problemes i dificultats.
	Prendre decisions.
	Conèixer les pròpies potencialitats i punts febles.
PROFESSIONALS	Identificar els propis interessos i motivacions.
	Analitzar els propis interessos i expectatives professionals.
	Identificar els propis interessos i perspectives professionals.
	Conèixer i analitzar l'entorn laboral específic del Màster (exigències, sortides professionals, contractes, etc.).
	Definir el propi projecte professional.
	Desenvolupar eines que li facilitin l'accés al món laboral.
Orientar en relació a la formació contínua.	

5. Continguts

D'acord amb els objectius anteriors, els continguts de les tutories que es tractaran en el marc del PAT s'han estructurat en quatre àmbits següents:

- **Orientació acadèmica:** l'estudiantat rep informació de les assignatures, pla d'estudis, pràctiques acadèmiques externes, mobilitat, etc.
- **Orientació professional (Orientació a la investigació i la recerca i/o emprenedoria):** s'ajuda a l'estudiantat a identificar interessos i expectatives i a definir el seu perfil professional.
- **Evolució acadèmica de l'estudiantat:** s'orienta a l'estudiantat per a l'aprenentatge d'habilitats i tècniques per a millorar el seu rendiment acadèmic.
- **Presa de decisions i resolució de conflictes:** s'orienta a l'estudiantat en la resolució dels problemes relacionats amb la trajectòria acadèmica i amb la seva vida universitària.

6. Metodologia

El tipus d'activitat i la modalitat que té cabuda al PAT, adaptat al màster, pot esdevenir de diverses maneres en funció de les necessitats del tutor o tutora de l'estudiant:

Tipus d'activitat	Descripció de l'activitat
Seminaris	Destinats a tots els alumnes que vulguin participar. Caràcter informatiu i/o formatiu.
Tutories de grup	Quan el contingut d'aquestes reunions sigui majoritàriament formatiu i les orientacions puguin ser treballades en grup fomentant la discussió i participació dels alumnes. Pot esdevenir un mecanisme per reforçar les competències transversals de la titulació.
Tutories personalitzades	Quan sigui necessària que l'orientació tingui un caràcter individualitzat i personal.

Modalitat	Descripció de l'activitat
Cara a cara	Tutoria desenvolupada de manera presencial.
Virtual	Tutoria desenvolupada de manera virtual.
Semipresencial	Tutories que combinen la virtualitat i la presencialitat per la comunicació amb els alumnes.

El procediment d'orientació a l'estudiantat es descriu en el procés "[PR-FLL-013 Orientació a l'Estudiant](#)", que es recull en el model d'assegurança de la qualitat docent de la Universitat Rovira i Virgili (URV), que constitueix el Sistema Intern de Garantia de la Qualitat (SIGQ) del centre.

7. Seqüència

En la seqüència i planificació de la tutoria acadèmica es contempla tres moments claus:

- 1. Previ a la matrícula.** Són les accions dirigides a estudiants que encara no s'han preinscrit o matriculat al màster i possiblement estiguin decidint quins estudis cursar i a quina Universitat:
 - a) Els Coordinadors i coordinadores del màster orienten l'alumnat en el seu **itinerari acadèmic.**
- 2. Durant el màster.**
 - a) L'estudiant pot sol·licitar tutories individuals. Si es veu convenient també es poden programar tutories grupals entre el tutor o tutora i l'estudiantat.
 - b) Es planifiquen activitats d'orientació acadèmica destinades a un grup específic d'estudiants (per exemple: reunions informatives per les persones que comencen el màster, reunions d'assessorament per als que han de realitzar el TFM, etc.) o bé dirigides a tots els estudiants.
 - c) El fet que els màsters tinguin un nombre reduït d'estudiants facilita el contacte directe entre la coordinació del Màster i l'estudiantat. Per aquest motiu es produeixen moltes situacions de tutoria informal (trobades o reunions informals). Aquestes trobades no estan programades i es produeixen ja sigui per demanda de l'estudiant o perquè ambdós coincideixen en una sortida de camp o en una xerrada d'interès realitzada en el marc del Màster. Aquestes situacions donen bons resultats com a accions d'orientació donat que es produeix una comunicació fluida on l'estudiant planteja dubtes o inquietuds acadèmiques i el coordinador o coordinadora hi dona resposta.
- 3. Durant i final del Màster.**
 - a) S'inclouen activitats d'**orientació professional** contextualitzades i vinculades amb el Màster, tenint en compte si aquest és de recerca i/o professionalitzador (es pot comptar amb el servei d'Orientació professional de la URV per a organitzar-les).

Cada màster desplega les seqüència de tutories que creu convenient, tenint en compte el perfil de l'estudiantat i les seves necessitats.

8. Recursos humans i responsabilitats

El model de tutoria del PAT de màsters de l'FLL es basa en les figures següents:

8.1 Coordinador o coordinadora de màster

És la figura de referència per qualsevol incidència en el desenvolupament de l'ensenyament i de l'orientació acadèmica de la titulació.

El coordinador o coordinadora del màster coordina els tutors i tutores del seu ensenyament. A més, assegura que l'estudiantat tingui un tutor o tutora assignat i, en cas que sigui necessari, proposar fer el canvi corresponent.

8.2 Tutor o tutora

És la persona responsable de realitzar les tutories a l'estudiantat assignat. El tutor o tutora és sempre professorat de l'FLL. A nivell organitzatiu aquesta figura es desenvolupa a través de les figures següents o, també, la combinació de les tres:

1. **Coordinador/a del Màster:** Mentre l'estudiant no té assignat un tutor o tutora de TFM és qui guia la trajectòria inicial i qui orienta acadèmicament. El coordinador o coordinadora del Màster fa la benvinguda l'estudiantat, organitza les primeres tutories de TFM i els informa d'aspectes diversos (administratius, beques, etc.).
2. **Coordinador/a de l'assignatura del TFM.** És responsable de la coordinació de l'assignatura i de l'elaboració de la guia docent, d'acord amb el que estableix la Normativa de docència.
3. **Tutor/a del TFM.** Es converteix en el tutor o tutora de l'estudiant quan són assignats per la coordinació del màster i/o el coordinador o coordinadora de l'assignatura del TFM. A partir d'aquest moment és també un referent de cara a orientació de recerca, professional, etc.

8.3 Estudiantat

És el protagonista de les tutories. Té la possibilitat d'utilitzar l'espai "tutoria acadèmica" del Campus Virtual, de participar en tutories periòdiques amb el tutor o tutora i de respondre l'enquesta de satisfacció.

A més, en aquest model de tutories també cal tenir en compte altres figures:

8.4 Coordinador o coordinadora de Pràctiques Externes

És la persona responsable de la gestió de les pràctiques acadèmiques externes curriculars del màster. Fa les sessions informatives grupals, les assignacions de places a entitats i les incidències que pugui comportar el desenvolupament de les pràctiques. Assessora també a nivell individual sobre els llocs d'estades de pràctiques, les entitats col·laboradores, etc.

8.5 Coordinador o coordinadora de mobilitat

És la persona responsable de la gestió de la mobilitat de l'estudiantat *in* i *out* del seu ensenyament. Fa les sessions informatives grupals i assessorament individual sobre mobilitat.

8.6 Tècnic o tècnica de suport a la qualitat docent

La seva funció és donar suport als coordinadors i coordinadores de màster en l'extracció de dades, seguiment, realització d'informes i qualsevol altra tasca de recolzament del PAT.

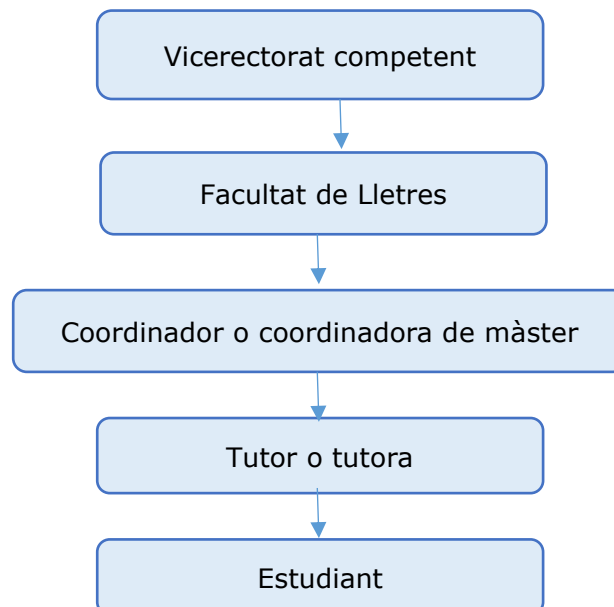
9. Criteris d'assignació tutor/a-estudiant

L'assignació tutor/a-estudiant la realitza la coordinació del màster corresponent entre el professorat de la titulació i els estudiants matriculats.

A criteri del coordinador o coordinadora del màster, es pot revisar l'assignació i, si escau, canviar-la. A més a més, tant els estudiants com els tutors o tutores poden demanar un canvi en aquesta assignació.

10. Model organitzatiu

El PAT segueix l'organigrama següent d'acord amb els agents principals que hi intervenen:

Tanmateix, hi intervenen les figures que s'expliquen en l'apartat "8. Recursos humans i responsabilitats".

11. Reconeixement

El tipus de reconeixement que es donarà pel treball en el PAT està establert en la [Normativa del Pacte de Dedicació](#).

12. Recursos pedagògics i tecnològics

Els recursos pedagògics i tecnològics que disposa la Facultat de Lletres i l'ensenyament en concret són els següents:

- Pla d'Acció Tutorial.
- Espai de e-tutories. El Campus Virtual Moodle permet al tutor o tutora fer el seguiment de l'estudiantat que tutoritza, gestionar i planificar reunions de tutoria i registrar el desenvolupament de les tutories realitzades.

Per a utilitzar-lo, únicament és necessari que l'assignació tutor/a-estudiant es realitzi a EVIA. Es generaran tants espais d'e-tutories com tutors hi hagi. En cas d'haver-hi més d'un tutor o tutora, també es generarà l'espai de *Generació d'Informes del Màster* per al coordinador o coordinadora del màster.

13. Formació de tutors i tutores

L'Institut de Ciències de l'Educació de la URV ofereix cursos de formació permanent al personal docent i investigador de la URV (PROFID).

14. Serveis relacionats amb l'atenció a l'estudiantat

A part de la tutoria acadèmica, a la URV existeixen altres serveis destinats a l'atenció a l'estudiantat, dels quals cal tenir-ne coneixement. Entre d'altres, ofereixen els serveis següents:

I. Centre Internacional:

- Gestió administrativa de programes i convenis de mobilitat i cooperació. .
- Acollida de l'estudiantat internacional a la URV.
- Informació i suport a l'estudiantat i al professorat de la URV que vulguin participar en qualsevol programa de mobilitat i/o cooperació acadèmica.
- Internacionalització a Casa i COIL.

II. Oficina de l'Estudiant:

- Orientació universitària.
- Inserció laboral: Borsa de Treball.
- Pràctiques acadèmiques externes.
- Orientació professional.
- Fòrum d'Ocupació.
- Beques i Ajuts.
- Borsa d'habitatge.

III. Oficina de Compromís Social:

- Aules culturals.
- Esport i activitat física.
- Associacionisme i participació.
- Atenció a les persones amb diversitat funcional.

IV. Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI):

- Biblioteca.
- La Factoria.
- Espai d'Aprenentatge de Llengües.
- Punt d'Atenció a l'Usuari (PAU). Ubicat als CRAI

V. Secretaria de Gestió Acadèmica de Campus Catalunya:

- Ofereix informació administrativa i acadèmica a l'estudiantat.
- Subunitat de Gestió d'Admissió i Matrícula.
- Subunitat de Gestió d'Expedients i Títols.

15. Avaluació i rendiment de comptes

1. Es proposa avaluar la satisfacció dels estudiants i tutors i una anàlisi de l'eficàcia del PAT. En aquest sentit es proposa analitzar:
 - a. Perfil del tutor/a.
 - b. Ràtio d'estudiants per tutors/es.
 - c. Les accions d'orientació dutes a terme, tipologia i participació de l'estudiantat.
 - d. La satisfacció de l'estudiant.
 - e. La satisfacció dels tutors/es.
 - f. Valoració del coordinador/a del màster.
2. Per millorar les dades i el procés de matrícula i evitar l'abandonament es realitza una anàlisi dels següents indicadors:
 - a. Prematrícula i matrícula:
 - Número d'estudiants que s'han interessat.
 - Número d'estudiants que s'han matriculat.
 - Motius pels quals no s'han matriculat al màster.
 - b. Abandonament:
 - Número d'estudiants que abandonen.
 - Motius pels quals han abandonat.

16. Vigència

El PAT de màsters de la Facultat de Lletres s'entén prorrogat tàcitament cada curs acadèmic.